4.12 ҮНЭН 11

Бүхы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯТ-МОНГОЛОЙ ҮНЭН

1940 оной апрелиин 18

четверг

№ 90 (3091)

ВКП(б)-эйн Б.-М. Обкомой ба БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй орган

Сэн 10 мүнгэ

СССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ

УКАЗ

Профессор Н. Ф. Гамалейе Ленинэй орденоор шагнаха тухай

Микробиологи ба инфекционно үбшэ лэлгэтэй тэмсэлдэ гайхамшаг габьяа гаргаһанайнь түлөө ба, мүн тэрэшэлэн научна, педагогическа ба общественнэ ажал ябуулгынь табин жэлэй ойтой дашарамдуулан, профессор Николай Федорович Гамалейе гэгшые Ленинэй орденоор шагнаха.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй түрүүлэгшэ
М. КАЛИНИН.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй секретарь
А. ГОРКИН.

Москва, Кремль.
1940 оной апрелиин 11.

КОЛХОЗНО МОРИН АЖАЛЫЕ БҮХЫХЭМЖЭЭГЭЭРЭНЬ ХҮГЖҮҮЛХЭ

Худөөажахын продуктнуудые тушаалга ба худалдан абалгын политикада хубилалтанууд тухай ВКП(б)-эйн ЦК-гэй ба СССР-эй СНК-гэй тогтоол болбол колхозуудай общественнэ ажахын бүхы һалбаринуудай хүгжэхэ шэнэ перспективэнүүдые нээбэ.

Ороной арадай ажахыда, тэрээн дотор оборонын хүсэшадалые бэхэжүүлгэдэ туйлай ехэ удхашатай, адуу моринной ажал хадаа урагшатын тон ехэ стимул абаа. Оборонын хэрэглэлдэ зорюулан моридые гүрэндэ тушаалгаар одоо хүрэтэр байгаа гурим болюулагдаа, юуб гэхэдэ, энэ хадаа адуу моринной тоо толгойн ургалтые һаатуулдаг ба һайн моридые үржүүлгэдэ колхозуудай шуханишалые хаһадаг байгаа. Үнэн дээрээ энэ гуримай байхада, түрүү колхозууд болбол оборонын тулада бүхы һайн моридоо гүрэндэ тушаадаг байгаа, тиихэдэнь гээгдэнги артельнууд хадаа нэгэ шэбэ оройдоошье тушаадаггүй, мүн гэбэл үсөөн тоото моридые тушаадаг байгаа.

Ингэрэшэ жэлдэ, Ростовско областиин, Целинскэ районой колхозууд хадаа Улаан Армида 50 шэнэй моридые үгэхэ ёһотой байгаа. Энэ тоогой нилээд ехэ хубинь—40 толгой моридонь 1-00-тэй Военнэ Соведэй нэрэмжэтэ артельда тудаһан ба тэрэ районой бусад 60 колхозуудань бүгэдөө 10 толгой моридые үгэдэг байгаа. Ондоогоор хэлэбэл, эдэ оронойгоо урдахи өөрынгөө мэдэрдэг ба эрхим һайн моридые үсхэбэрилдэг, түрүү колхозууд болбол бүхы районой адуу планиие дүүргээ! Тиихэдэ, гээгдэнги колхозууд хадаа фактически хүнгэлэлтэтэ байдалда оролсобо байхадань, тэдэнэй уялгые түрүү колхозонь дүүргэһэн байна.

Моринной хэрэглэлдэ моридые тушаалгын мүнөө болюулагдаһан, урдаһан гуримай ехэнүүд дутуу талануудань, энэ харуулагдагша жэшээ соо харагдана.

Шэнэ законой хүсэнь юуб гэхэдэ, тэрэ хадаа эдэ дутуу дундануудые бүрин усадхалгада туһалха ба колхозно үйлэдбэриин ехэ нөөсэнүүдые ашаглалгада оруулна байна. Колхозуудта бэхилэгдэһэн, газарай площадьтой зохилдуулан, армида хэрэгтэй һайн моридые үсхэбэрилхэ уялгата минимум бүхы колхозуудта тогтоожоно. Адуу моринной тоо толгойн тогтоогдомол минимумтай дүүргэһэн нормын ёһоор, обороной хэрэгтэ моридые уялгата журмаар тушаалга 1941 онһоо эхилжэ ябуулагдаха байна. Энээнтэй холбоотой, хожомдонги колхозууд урагшаа хүдэлхэ ёһотой болохо, юуб гэхэдэ, гүрэнэй урдахи тэдэнэй уялганууд мүнөө хэншье тэдэнэй оронд дүүргэхэгүй. Түрүү артельнууд хадаа моринойгоо ажалые саашадаа бүри хүгжүүлхые оролдохо байна.

«Бидэнэр хадаа моринойгоо тоо толгойгоор, революциин урда тээхи хэмжээнһээ үшөө хожомдожо байһабди, теэд энэ гээгдэл хадаа эн богонихон болзор соо усадхагдаха байһанда ямаршье һэжэг байха ёһогүй» гэжэ, партиин XVIII съезд дээрэ хэлэһэн доклад дотороо нүхэр Сталин заагаа һэн.

Худөөажахын продуктнуудые тушаалга ба худалдан абалгын политикада хубилалтанууд хадаа, моринной ажалые урагшань ябуулха, тэрэ хүсэтэ рычагань болоно. Шэнэ закон болбол нүхэр Сталинаар табигдаһан зорилгонуудые амжалтатайгаар дүүргэхэ арга олгоһон байна.

Адуу моринной тоо толгойе ойрын жэлнүүдтэ тоогоороо ба шанараараа дээшэлүүлхэ бүхы хэмжээнүүдэй абтаа байхада, хэрэг хадаа өөрөө бүтэхэ гэжэ һанахань большевигуудта достойно бэшэ, ямар ябадал байха һэн. Худөө ажахыда үшөөл олоор харагдажа байгаа, моридые сэгнэхэгүй ушарые дабахын тулада, нютагай партиина организацинууд, советскэ ба газарай органууд шангаар ба ехээр хүдэлмэрилхэ ёһотой. Мори хадаа „мүнөө үедэ хэрэггүй болоо, бага рентабельна байна, колхоздо туһа хүргэнэгүй" гэжэ тоолодог, Тамбовско областиин зарим хүдэлмэрилэгшэдэй антигүрэнэй позици тушааһань, „Правдада" мэдээсэгдэһэн байна. Иимэнүүд, үндэһөөрөө буруу, хорото һанал нуудһаа дулдыдан гараһан, моридые сэгнэхэгүй ябадал хадаа зарим районуудта моридой тоо толгойн үсөөрэлгэдэ хүргэһэн байна.

Адуу моринной ажалые сэгнэхэгүй ябадал Тамбовско областьһоо гадна, мүн бусад олон районуудта үшөө байһаар байна.

Колхозуудахи адууморинной фермэнүүдэй тоо үшөөл олон бэшэ байна гэжэ хэлэхэ хэрэгтэй. 1939 оной мэдээгээр, колхозуудай минии 12,7 процентдань адуу моринной фермэнүүд бии байгаа. Союз соохи энэ дундуур тоо хадаа, алибаргэ ехэ юумэ үшөө хэхэ хэрэгтэйб гэжэ харуулна.

Адуу моринной тооe олошоруулга ба тэрээнэй шанарые бүхыхэмжээгээрэнь дээшэлүүлгэ—энэ хадаа колхозуудай урда табигдаад байгаа, зайлашагүй шухала зорилго мүн. Энэ хэрэгые хайша хэрэгээр бэшэ, харин планай ёһоор, гүнзэгыгөөр, серьезноор эрхилхэ шухала. Тэжээлэй база тухай, метизаци тухай, ороной кампаниие ба унагалалгые үнгэргэхэ тухайда бодото эзэн ёһоной оролдолго гаргаха хэрэгтэй.

Манай ажахын ямаршье һалбаринуудахи адаляар, адуу моринной ажалые хүгжөөлгэдэхи амжалтанууд хадаа түбхын түрүүн кадрнуудһаа дулдыдаха байна. Колхоздохи моришон—энэ хадаа трактористдал адали, мүн лэ тиимэ фигура мүн. Хөөргэлтэгүй ингэжэ хэлэжэ болоно: моришон ямар бэ, моридыньшье тиимэ байха. Адуу моринной ажалай гайхамшаг мастернууд манайда ургаа, тэдэнэй нэрые бүхы орон мэдэнэ. Тэдэнэй эрхимүүдэнь орденуудаар, медальнуудаар шагнагданхай.

Гэбэшье, газарай органууд болбол имэ хүнүүдэй эрдэм ба опытые адуу моринной ажалай бүхы масса хүдэлмэрилэгшэдэй шадабари болгохын тулада тон бага юумэ хэнэ. Тэрээнһээ гадна, заримдаа газарай органууд болбол кадрнуудые бэлэдхэлгэһээ бэеэ зайсуулдаг ба морин шэнги, ямар үнэтэ колхозно зөөри хэндэ найдуулагданхайб гэжэ һонирхоногүй. Колхозуудахи моришодой ходо һэлгэгдэдэг байдалай ба моришодой зэргэнүүдтэ энэ шухала хүдэлмэридэ достойно бэшэ хүнүүдэй ородогой шалтагаанууд эгээ энээндэ байна.

Эгээн эрхим колхозниигууд хадаа адуу моринной фермые даагшад, моришод байха ёһотой. Деревнидэхи комсомол болбол адуу моринной ажалай кадрнуудые бэхэжүүлгээр ехэ хүдэлмэри ябуулжа шадаха ба ябуулхашье ёһотой.

Адуу моринной тоо толгойе гурбадахи табанжэл соо 35 процент олошоруулха—иимэ зорилгые партиин XVIII съезд табиһан байна. Энэ директивые амжалтатайгаар бэелүүлхэ зам хадаа ВКП(б)-эйн ЦК-гэй ба СССР-эй Совнаркомой тогтоолоор заагдаба. Шэнэ законоор зэбсэглэгдэһэн, колхозууд болбол, партиина организацинууд, газарай ба советскэ органууд хадаа тодорхой, гүнзэгы ба квалифицированнэ хүтэлбэриие хаана хангаһаб, тэндэ адууморинной ажалда шиидхэхы амжалтануудые хэлсээнгүй туйлаха байна.

(„Правдын" түрүү бэшэгһээ).

Районно ба сельскэ ажалшадай депутадуудай бүхы соведүүдтэ

Манай орондо социализм эсэслэн ба хүсэд илаа. Советскэ деревниин бүхы ажабайдал хубилаа. Колхозууд бүхэжөө. Хүдөө ажахын зуугаад мянгаад гайхамшаг мастернууд ургаа. Тэдэнэй олонхинь хадаа социалистическа ажалай эрхим жэшээнүүдэй түлөө, правительствоор шагнагданхай. Хүдөөажахын Бүхэсоюзна выставка болбол манай бэрагдашагүй аргабайдалые, манай эрхим хүнүүдые —социалистическа хүдөө ажахын түрүүшүүлые бүхы орондо, бүхы дэлхэйдэ үргэнөөр харуулна.

Колхозно байгуулалта болбол деревниидэ үнэхөөрөө культурна революциин үнэнһэ һуури табяа. Мүнөө, түрүүшүүлэй зэргэдэ бүхы масса колхозниигуудай оролгодонь туһалха зорилго манай урда байна. Мүнөө, культурнохүмүүжүүлгын хүдэлмэри хэзээ хэзээнэйхиһээшье үлүү шухала байна.

Энээниие хэхэ тон баян аргабайдал соведүүдтэ бии. Манай эндэ бэхи экономическа база, культурна гэгээрэлэй хэдэн зуугаад мянгаад учреждениинүүд—һургуулинууд, уншалгын байшангууд, клубууд, библиотекэнүүд, культурын байшангууд ургаа. Деревниин общественнэ ба культурна ажабайдалда энтузиазмтайгаар хабаадалсадаг ба өөрынгөө ехэ орондо преданнэ, гайхамшаг советскэ интеллигенци бии.

Манай орон хадаа урагшаа түргөөр ябана. Культурна хүдэлмэри болбол ороной ажахын-политическа ургалтаһаа гээгдэхэ ёһогүй. Тиимэһээ, олонхи сельскэ соведүүдтэ урдын үлэгдэлые—үзэг мэдэхэгүйе үшөө хүсэд усадхаагүй байһан ушарые тэсэжэ ябашье болохогүй байна.

Уншалгын байшангууд, клубууд, культурын байшангууд, библиотекэнүүд тухай оролдонгүй ба тэдэнэй муу хүдэлмэридэ нютагай ажалшадай депутадуудай соведэй һанаа амар хандалгые тэсэжэ болохогүй.

Деревниин политико-гэгээрэлэй органуудые—уншалгын байшангууд, колхозно клубууд, культурын байшангуудые бүхэжүүлхын тулада бүгэдые хэхэ хэрэгтэй. Тэдэнэр болбол, колхозниигууд хадаа өөрынгөө амаралтые культурна оршомбайдал соо үнгэргэхэ, өөрынгөө эрдэмые дээшэлүүлхэ, радио соносхо ба өөһэдынгөө колхозно дуунда, оркестртэ, спектакльда хабаадалсахынь тулада сэбэр, зохид байратай, һайн оборудованитай байха ёһотой.

Колхозник бүхэн хадаа, тэрээниие һонирхуулдаг элдэб асуудалнуудта ойлгууламжануудые ба харюунуудые өөрынгөө уншалгын байшангай справочна столһоо абажа шадахынь тулада; эндэ агротехническа ба бусад кружогуудай хүдэлмэрилхынь, багшанар, врачууд, агрономуудай лекцинүүд ба хөөрэлдөөнүүдэй үнгэргэгдэхынь тулада; эндэ һайн книга, журнал ба газетые уншахаар байхынь тулада, оролдохо хэрэгтэй.

Хэблэл—книга ба газета хадаа массын культурна ургалтада туйлай ехэ удхашанартай байна. Соведүүд болбол уншалгын байшан, колхозно клуб, культурын байшан бүхэнэй һайн библиотекэтэй газетэнүүд ба журналнуудаар хангагданхай байхыень, уншалгын байшанда литературна вечернүүд, шангa уншалгануудай эмхидхэгдэдэг байхыень туйлаха ёһотой.

Селодохи уншалгын һайн байшан, библиотека, клуб—энэ хадаа соведүүд бүриин хүндэтэ хэрэг мүн. Деревниин эдэ культурна учреждениинүүд болбол депутадуудай үдэр бүриин анхаралаар хүреэлэгдэһэн байха ёһотой, тэдээндэ хүдөөгэй интеллигенциин зүгһөө алибүхы дэмжэлгэ ба туһаламжа үзүүлэгдэдэг байха ёһотой.

Манай районно ба сельскэ ажалшадай депутадуудай шэнэ соведүүд болбол, хоорондоо соревновани хэжэ, уншалгын байшангууд, клубууд, культурын байшангуудые богонихон болзор соо деревниин үнэхөөрөө культурна гуламтанууд болгожо шадаха, ойрын саг соо үзэг бэшэг мэдэхэгүйе усадхалгада туһалан, энээгээрээ һунгагшадайгаа урдахи өөһэдынгөө арюун уялгануудые дүүргэхэ байна гэжэ найданаб.

М. И. Калинин.

1940 оной апрелиин 13.

Карельскэ АССР-эй Верховно Соведэй ээлжээтэ бэшэ гурбадахи сесси

Петрозаводск, апрелиин 13. Мүнөөдэр. Петрозаводскдо Карельскэ АССР-эй Верховно Соведэй нэгэдэхи зарлалгын ээлжээтэбэшэ гурбадахи сесси болобо.

Үглөөнэй заседани дээрэ сесси болбол Карельскэ Автономно Советскэ Социалистическа Республикые Карело-Финскэ Союзна Советскэ Социалистическа Республика болгохо тухайда СССР-эй Верховно Соведэй VI Сессиин шиидхэбэри тушаа Карельскэ АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй түрүүлэгшэ нүхэр Горбачевай докладые соносхон байна.

Прениинүүдтэ үгэ хэлэһэн депутадууд болбол Карельскэ АССР-ые Карело-Финскэ Союзна Республика болгохо тухайда СССР-эй Верховно Соведэй Сессиин гайхамшаг закониие карело-финскэ арад агууехэ баяраар угтаа гэжэ хэлэбэ. Шэнэ Союзна Республикын ажалшад болбол өөрынгөө инаг социалистическа ехэ ороной саашанхи һалбаралтада бүхы хүсэнүүдээ үгэхөөр бэлээ байна.

Үдэшын заседани дээрэ, сесси болбол Карельскэ Автономно Советскэ Социалистическа Республикые Карело-Финскэ Союзна Советскэ Социалистическа Республика болгохо тухай закониие нэгэн дуугаар абаһан байна.

Сесси болбол Карело-Финскэ Советскэ Социалистическа Республикын Верховно Соведтэ һунгалтанууд тухай закониие нэгэн һаналаар абаба. Сесси хадаа Карело-Финскэ Советскэ Социалистическа Республикын Конституциин (Үндэһэн закон) проектые зохёохын тула конституционно комиссиие һунгаха тухайда закониие абаһан байна.

Законуудай абтаһанай һүүлдэ, сесси хаагдаба.

Осоавиахимай XIV лотерей

Апрелиин 15-һаа, Осоавиахимай XIV лотерейн биледүүдые тараалга эхилбэ. Осоавиахимовска организацинууд болбол энээнтэй дашарамдуулан, тон ехэ массова хүдэлмэриие дэлгэрүүлһэн байна. Апрелиин 14-дэ, олон тоото предприятинууд ба учреждениинүүдтэ, Осоавиахимай лотерейнүүд тухай ба орон соо оборонно хүдэлмэриие саашадаа активизацилхада тэдэнэй удхашанар тухай хөөрэлдөөнүүдые үнгэргэһэн байна.

Осоавиахимай XIV лотерейдэ 25 миллион 1325 түхэригэй—410500 шүүбэринүүд наадагдаха байна.

Ехэ шүүбэринүүдэй тоодо: „ЗИС-101" гэжэ хүнгэн 4 машинанууд, „М-1" гэжэ хүнгэн 18 машинанууд, колясkатай 35 мотоциклнууд, коляскагүй 40 мотоциклнууд, 49 пианино, СССР соо 39 путешествинүүд,„Фед" гэжэ 165 фотоаппарадууд, 372 велосипедүүд, пластинкануудтай 342 патефонууд ба бусад.

Зураг дээрэ: Правительствын боевой даабаринуудые жэшээтэ һайнаар дүүргэһэнэй ба тэрэ зуураа шэн габьяа гаргаһанайгаа түлөө „Отвагын түлөө" медаляар шагнагдаһан Дамба Доржиев. (Михайловай фото).

ТАРИЛГА ДЭЭРЭ ТРАКТОРНУУДАЙ ХҮДЭЛМЭРИ ТУХАЙ

ВКП(б)-эйн Обкомой Бюрогой, 1940 оной апрелиин 15-най үдэрэй тогтоол

Зэдын аймагай, Үшөөтэйн ба Цагаан-Үһанай МТС-эй тракторнуудай хүдэлмэриие шалгалга болбол полевой хүдэлмэридэ тракторнуудай имагта муугаар хэрэглэгдэдэг, үнгэрэгшэ жэлэй харюусалгагүй практикын дабтагдажа байһыень элирүүлбэ.

Эдэ хоёр МТС-үүдтэ һүүлэй үдэр хүртэр тракторнуудай бүхэли суткын хүдэлмэри эмхидхэгдээгүй; электрогэрэлгүй, тракторнуудань фонарьнуудаар хангагдаагүй, прицепщигүүдэй хоёрдохи сменэнь хүнүүдээр хүсэд бүрилдүүлэгдээгүй байна.

Зэримдаа, тракторнууд хадаа МТС-эй дирекцинүүдэй хүдэлсэгүй дээрэһээ (горючи ба тоһыень саг соонь асархагүй ябадал, шагтагалха инвентарьнуудай дуталга г. м.) ажал хүдэлмэригүй хэбтэдэг байна.

Тракторнуудай ехэ олооропо ажалгүй байлга болбол тракторна бригаданuудые техническа хангалгын оперативна бэшэ ба үйлэдбэри дээрэ трактористнуудтай техническэ һуралсалай үгы байһан ушарһаа тохёолдоно.

Тракторна бригаданuудта социалистическа соревновани дэлгэрүүлэгдэнэгүй, түрүүшүүлэй опытые харуулга, политическо массова хүдэлмэри ябуулагданагүй.

ВКП(б)-эйн Обкомой бюро тогтооно:

1. Хабарай полевой хүдэлмэринүүдэй түрүүшын үдэрнүүдһээ эхилээд, Үшөөтэйн ба Цагаан-Үһанай МТС-үүдэй тракторнуудаа тон муугаар хэрэглэһэн практикыень эрид буруушааха. Тракторнуудай ажалгүй байлгые усадхалгаар тон яаралтай хэмжээнүүдые абахыень ба дбүхы тракторна паркын таһалалгүй хүдэлмэринүүдые хангахыень МТС-эй директорнууд нүхэд Ильчевко ба Кузьминһаа, директорнуудые политическа талааранъ орологшод нүхэд Хогоев ба Батуевһаа эрихэ.

2. Гэрэлэй шухала хэрэгсэлнүүдээрэнь ба хүрэхэ тоотоо прицепщигүүдээр бүхы тракторнуудые хангаж, тэдэниие бүхэли суткын хүдэлмэридэ дары оруулхыень МТС-эй бүхы директорнуудые уялгалха.

3. Тракторна отряд бүхэндэ горючи ба тоһоной 2-3 үдэрэй запастай саг үргэлжэ байхые хараалан, горючи ба тоһо шэрэлгын календарна график зохёохыень ба тэдэнэй шэрэлгые хангахыень МТС-эй директорнуудта дурадхаха.

4. Тарилгын үедэ тракторна отрядуудай хүдэлмэриие сутка бүриин үйлэдбэриин даабарида оруулхыень МТС-эй директорнуудые уялгалха. Суткынгаа даабаринуудые хүсэд дүүргэлгэдэнь тон нарин контроль байгуулха.

5. Хайша хэрэгээр хандадаг дээрэһээ, гүрэнэй машинануудые эбдэлгэдэ ба ажалгүй байлгада хүргэдэг трактористнуудай материальна харюусалга тухайда СССР-эй СНК-гэй дэргэдэхи Экономсоведэй тогтоолые бодото байдалдань наряар бэелүүлхыень МТС-эй директорнуудһаа эрихэ.

6. Массово-политическа хүдэлмэриие тракторна отрядуудта эмхидхэн, тэрээниие шангадхахыень ба тракторнуудай нормоо үдэр бүри дүүргэхын түлөө социалистическа соревновани дэлгэрүүлхыень МТС-эй директорнуудые политическа талааранъ орологшодые уялгалха.

7. Зарим МТС-эй тракторна бригаданuудай хүдэлмэриинь гээгдэлтэй байһые хараада абан, МТС-эй замполитнуудта туһалхынь тулада аймагай партиина ба комсомольско активай тооһоо эрхим нүхэдүүдые томилхыень ба тарилгын үедэ массово-политическа хүдэлмэриие дэлгэрүүлгэдэ туһалхын тулада тэдэниие гээгдэнги тракторна отрядуудта эльгээхыень ВКП(б)-эйн аймкомуудые уялгалха.

8. Тарилга дээрэ тракторнуудай хүдэлмэриие дары шалган, энэ асуудалые ВКП(б)-эйн аймкомуудай бюрогой ээлжээтэбэшэ заседаниинууд дээрэ зүбшэн хэлсэхыень ВКП(б)-эйн аймкомуудай бүхы секретарьнуудые уялгалха.

9. Энэ тогтоолой дүүргэлтэ болголгодо саг үргэлжын контроль табихыень ВКП(б)-эйн Обкомой хүдөөажахын таһагые даагша нүхэр Барабановта даалгаха.

**ВКП(б)-эйн Обкомой секретарь
Г. ВАХАНОВ.**

Зураг дээрэ: Селенгын МТС-эй замполит нүхэр Дашипылов болбол № 2 бригадын тракторинстнуудта максимовтанай уряалыс танилсуулжа байна.
(Михайловай фото).

Хабарай тарилгые эрхим шанартайгаар, богонихон болзорто үнгэргэе.

Васильевай уялга

Заиграй, апрелиин 16. (Телефоноор абтаба). Н.-Брянска МТС-эй колхозууд апрелиин 12-ой үдэр поле дээрээ гараһан байна.

Тарилгын урда тээхи элдүүрилгые 15-наи үдэр бүхы колхозууд эхилбэ. Тракторна парк һайнаар хүдэлмэрилжэ байна. Түүбэрилэн тарилга һаеын үдэрнүүдтэ эхилхэнь.

Бүхэсоюзна Партиина Конференциин нэрэмжэтэ, республиканска соревновани эмхидхэхэ тухайда максимовтанай хандалгые тракторна отрядууд бүгэдэөрөө зүбшэн хэлсэбэ. Тэдэнэр тус тустаа уялгануудые абаһан байна.

№2 тракторна отрядай тракторист, ВКП(б)-ын членэй кандидат Васильев, сезон дотор „СТЗ НАТИ" трактораар 1000 гектар хахалха ба горючиие 13% экономилхо уялга абаад, үсэгэлдэр хахалалтын хүдэлмэриие эхилээ.

Чимит Дугаров.

Дутуунуудаа дары усадхаха

Хабарай тарилгые үсөөхэн хоног соо, эрхим шанартайгаар дүүргэхын түлөө тракторна бригада ба тракторист бүхэн тэмсэжэ байна. Зүгөөр, зарим колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд болбол тракторстнуудта шухала услови хангалгада һаналаа табинагүй.

Жэшээлхэдэ, Заиграйн аймагай, Асагадай сомоной, Ленинэй нэрэмжэтэ колхоздо (түрүүлэгшэнь нүх. Цыденов) тракторна бригадын поле дээрээ гараха хүртэрэнь вагоннинь эмдэрхэй зандаа байгаа. Уһа абаашажа үгөөгүй ушарһаань, тракторнуудань хэдэн час соо хүдэлмэрилөөгүй—миин байба. Тус колхозой правлениин член нүх. Цыжиповэй үгөөр болоходоо, тракторна отрядта бүхы услови „хангагдаһан" байха юм. Гэбэшье, нүх. Цыжиповэй хараһаар байхадань, бодото байдалынь шалгаад үзэхэдэ, нилээд олон ба серьезно дутуунууд тодоруулагдаа.

Гадна, энэ колхозой член Лубсанов Балдан гэгшэ горючи асархын тулада хоёр морёор МТС ошоод, һөөргөө ерэхэдээ, 2 центнер горючитай нэгэ бооһхоёо харгы дээрэ хаяһнаь хулагай абшаһан байба.

Мүнөө, хабарай тарилгын хүдэлмэриин түлэг үедэ, колхозой түрүүлэгшэ Цыденов болбол Улан Үдэ ерэжэ хэдэн хоногто хэсэһэн байна.

Тэрэшэлэн, Усть-Курбиин сельсоветэй „Май 1" колхоз (түрүүлэгшэнь нүх. Потемкин) болбол тракторна бригададаа зохистой услови ханганагүй.

Хабарай тарилгын түрүүшын үдэрнүүдтэ тохёолдоһон эдэ дутуу дундануудаа ябуул дундаа заһаха шухала.

Ю. Цыренов.

22 колхозууд тарилгаа эхилээ

Хори, апрелиин 16 (Телефоноор абтаба). Тус аймагай 22 колхозууд мүнөө тарилгын хүдэлмэриие эхилээд байна.

Аймаг дотор хамта 265 гектарта орооһото культура тариидаа.

Агротехник Ватрушев.

Амжалтануудаа улам бэхидхэхэ шухала

Кяхтын аймагай, Большелугска сомоной, Энгельсэй нэрэмжэтэ артель болбол 195 үрхэтэ айлнуудые хамтаруулһан томохон колхоз мүн. Энэ колхоз болбол гол түлэб малажал ба тариалажал эрхилдэг юм.

Энгельсэй нэрэмжэтэ колхоз үнгэрэгшэ 1939 ондо малажал хүгжөөлгын гүрэнэй планиие 100 процент дүүргээ. 1938 онтой сасуулбал, малайнь тоо 15.5 процент хүртэр үдэһэн ба адуу малань үбһэ тэжээлээр хүсэд хангагдаһан байгаа. Мүн, 1939 ондо энэ колхоз хадаа үбһэ хуряалтынгаа планиие 1937-38 онойхиһоо 2 дахин үлүүлэн дүүргээ һэн. Энээнэйнь результатта малнуудань тэбир таргаа үбэлжөө.

Һүүлэй жэлнүүдэй туршо соо, орловско үүлтэрэй гайхамшаг хатарша моридые үсхэжэ байна. Нютагай үүлтэрэй малые метизацилга саг үргэлжэ планай ёһоор ябуулагдана.

1939 ондо энэ колхоз ажахын политическа кампанинуудые эрхимээр дүүргээ. Тарянайгаа сохилгые ноябрь һарада дүүргэжэ, натуроплатын, семссудын түлэбэриие саг соонь тушааһан байна.

Тус колхоз хадаа һүүлэй жэлнүүдтэ 4 автомашина, модо хюреэдэлгын рама, жаткануудые, үбһэнэй машинануудые, морин тармуурнуудые худалдажа абаһан ба нефтедвигателеэр хүдэлдэг тээрмэ бариһан байна. Гадна, центральна буусаяа культурна болбосон болгохын тулада ехэ хүдэлмэри бүтээһэн байна. 300 хүнэй багтаха клуб шэнээр баригдаад, зосоохи хэрэгсэлынь хүсэд түхеэрэгдэбэ.

Колхозой правлениин контора, хүүгэдэй ясли ба сельмаг, баня баригдаа. Баһа колхозно столово, гостиница баригдажа байна. 1940 ондо колхозно сад бии болгогдохо юм. Колхозно центрһээ холуур, тараа һууһан 80 үрхэтэ айлнууд үнгэрэгшэ жэлдэ центр дээрэ нүүжэ ерээ. Колхозниигуудань шангашадалтай ба культурна болсжо байна. Түрүү колхозниигууд хадаа патефон, оёдолой машина, никелированнэ кроватьнууд ба бусад культурна хэрэгсэлнүүдые худалдажа абаа. Колхоздонь велосипедууд, мотоциклнууд олон.

Гэхэтэй хамта, тус колхозой хүдэлмэридэнь дутуу дунданууд бии. Энэ колхоз хадаа оройной кампаниин муугаар ябуулагдадаг ушарһаа, жэл бүхэндэ адуу малай түлнүүдые дутуу абадаг. Баһа, эрэй ба томо малайшье хорото болодог байна.

Зоотехническа заабаринуудай хазагайруулагдаһанһаа, энэ колхоздо һү һаалга тон бага байна: жэл соо һаамхай үнеэн бүриһөө 270-280 литр һүн һаагдаа; гүрэндэ һү тушаалгын нэгэдэхи кварталай план дүүргэгдээгүй.

Энгельсэй нэрэмжэтэ колхоз хадаа дээрэ заагдагша дутуу дунданууда ойрын сагта усадхажа, түрүүшынгээ амжалтануудые улам арбидхан, республика доторхи түрүү колхозуудай зэргэдэ орохын түлөө тэмсэхэ ёһотой.

Е. С. Юринский.

Абаһан уялгануудаа амжалтатайгаар дүүргэхын түлөө

Курбиин машинно-тракторна станциин тракторна бригаданууд полеводческо хүдэлмэридөө, урда жэлнүүдэхиһээ бүри эмхитэйгээр ороо. Манай МТС 17 колхозуудые обслуживална. Тракторна 12 бригада болжо, апрелиин 12-һоо эхилэн хүдэлмэридөө ороһон байна.

Энэ жэлдэ тракторнуудай ремонтын шанарань һайн байгаа, тэрэнэй результатта, мүнөө бүхы тракторнууд һаадгүй хүдэлмэрилнэ. Бүхэсоюзна Партиина Конференциин нэрэмжэтэ социалистическа соревнованида бүхы тракторна отрядуудай оролсоо. Орденто комбайнер нүх. Цырендоржиев ба медальта нүх. Аверьяв Ерофеев гэгшэдэй үүсхэлээр, тракторна отрядуудай өөһэд хоорондоо социалистическа соревнованиин договорнуудые баталһан байнад.

Хабарай тарилгын түрүүшын үдэрнүүдтэ А. Ерофеевэй ба Шульгинэй тракторна бригаданууд хүдэлмэриин эрхим жэшээ харуулна.

Машинно-тракторна станциин партиина ба партиинабэшэ большевигууд болбол түрүү бригадын ба тракторстнуудай опытуудые бүхы бригаданууда шадабари болгохын түлөө тэмсэнэ.

Курбиин МТС энэ жэлэй хабарай тарилгын хүдэлмэриие эрхим шанартайгаар, үсөөхэн хоног соо дүүргэхэ гэһэн большевистскэ зорилго урдаа табяа, дүүргэжэшье шадаха.

Какаулин—Курбиин МТС-эй директор.

Тарилгын урда тээхи хүдэлмэри

Кабанск, апрелиин 16. (Телефоноор абтаба). Батуринска ба Турунтаевска сельсоветүүдэй колхозууд тарилгын урда тээхи элдүүрилгые эхилээд байна.

Газар хахалалга, борнойлго ба түүбэрилэн тарилгые саг соонь эхилхын урьдаһаа, Районой ба МТС-үүдэй специалистнууд ба аймагай хүтэлбэрилхы хүдэлмэрилэгшэд колхозуудта гараба. Аймагай колхозууд болбол тарилгын хүдэлмэриие апрелиин 18-аар эхилхые хараална.

Таюжский.

Агитаторнуудта эрхим туһаламжа хэрэгтэй

ЗЭДЭ. Карл Марксай нэрэмжэтэ колхоздо (Доодо-Бургалтайн сомон) арбан хоёр агитаторнуудтай нэгэ агитколлектив бии юм. Агитколлективэйнь хүтэлбэрилэгшэдэ коммунист нүхэр Цыденжаб Бадмаев томилогдоһон байгаа. Тиигээд, нүхэр Бадмаев болбол агитационно-массова хүдэлмэриин гүнзэгы удхашанарые һайтэр ойлгоогүй гэжэ сэхэ хэлэхэ хэрэгтэй. Ушарань, энэ колхозой колхозниигуудай дунда агитационно хүдэлмэри тон һулаар табигданхай. Нүх. Бадмаев ба тэндэхи партиина, комсомольско эхин организацинууд энэ шухалын шухала хүдэлмэридэ тон багаар анхаралаа табина. Агитаторнуудта методическа ба практическа туһаламжанууд үгтэнэгүй. Тиимэһээ, агитаторнуудань ямаршье планoccгүйгөөр хүдэлмэрилнэ.

Тус агитколлективэй агитаторнууд март һарада оройдоо 5 6 занятинуудые ба хөөрэлдөөнүүдые үнгэргэһэн байха юм. Зарим агитаторнуудань һарадаа нэгэ-хоёр хөөрэлдөөнүүдые хээд, тэрээгээрээ хизаарланад. Агитаторнууд-комсомольцууд Цыренжапова, Батуева, Бадмаев ба бусад болбол энэ харюусалгата ба хүндэтэ хүдэлмэридэ хайша хэрэгээр хандана. Эдэнэй зариманиинь март һарада колхозниигуудай дунда нэгэшье занятии үнгэргөөгүй.

Тэндэхи партиина ба комсомольско эхин организацинууд хадаа агитационно хүдэлмэриие эрид һайжаруулхын түлөө, эдэ фактнуудһаа зохихо вывод хэхэ ёһотой.

Ц. ДАМ.

Шэнэ алфавидта эршэмтэйгээр һуралсана

ЗАКАМЕН. Улэгшэнэй сомоной, „Майн нэгэн" колхозой колхозниигууд шэнэ алфавидта эршэмтэйгээр һуралсажа байна. Мүнөө олонхи колхозниигуудань ород алфавит дээрэ уншажа ба бэшэжэ шадаха болоо. Энэ болбол, тус колхозой наһатанай һургуулиин багшанар ба культармейцүүдэй һайнаар хүдэлмэрилһэнэй үрэ болоно. Колхозойнь ехэ наһатанай багша нүхэр Ц. Раднаев болбол бүхы культармейцүүдтэе бодото заабаринуудые үгэдэг, тэдэнэй хүдэлмэридэнь туһаламжа үзүүлдэг. Тус колхозой малай фермэнүүд ба бригаданууд дээгүүрэнь 5 культармейцууд хүдэлмэрилнэ. Тэдэнэр өөһэд хоорондоо социалистическа договорнуудые баталһан ба эрхим культармейцүүд Гурожапова, Дамбинов гэгшэд уялгануудаа хэрэг дээрэнь бэелүүлжэ байна.

Һаяхан 60 гаран колхозниигууд ехэ наһатанай һургуулиие дүүргэбэ. Мүнөө 90 колхозниигууд—бэшэг бага мэдэгшэд һуралсажа байна.

Ц. ДАМБИЕВ.

ПЕТРОПАВЛОВСКЫЕ БҮРИ КУЛЬТУРНА ЦЕНТР БОЛГОХО

Зэдын аймагай центр—Петропавловск 5-6 жэлэй саад тээ заахан деревни байһан юм.

1934 ондо энд аймагай центрэй тогтоһонһоо хойшо, тус деревниие культурна болбосон болголгоор ехэ хүдэлмэри хэгдээ. Петропавловскда 106 шэнэ гэрнүүд, хоёр дабхар 5 гэр баригдаад байна. Дунда ба эхин һургуулинууд, Соцкультурын байшанбаня, радио узел, почта, парикмахерска, фотографи, гостиница г.м. культурна учреждэнинүүд бии болоо.

Тиигэбэшье, дутуунууд олон бии. Үнгэрэгшэ жэлдэ, аймцентрые ногоорууйлгаар хэдэн хэмжээнүүд хараалагдаһан аад, хэрэг дээрэнь хүсэд бэелүүлэгдээгүй, тариһан модонуудынь хашаалагдаагүй ушарһаа малаар түйбэгдөө, физкультурна ба хүүгэдэй площадканууд байгуулагдаагүй. Аймагай хүтэлбэрилхы организацинууд ба тэндэхи ажалшад болбол Петропавловские культурна центр болгохын тула онсо анхаралаа табихань шухала.

Г. Жербаев.

Хилын саана

Германска армиин верховно командованиин мэдээн

Берлин, апрелиин 14. (ТАСС). Германска армиин верховно командовани мэдээсэнэ:

„Нарвигта десантнуудые буулгаһан, германска эсминцүүд болбол һүүлэй үдэрнүүдтэ германска подводно лодконуудай ба самолёдуудай дэмжэлгэ доро ябажа, англиийска уһан-сэрэгэй хүсэнүүдэй Норвегидэ нэбтэрэн орохо һэдэлгэнүүдые хэдэн удаа гэдэргэ сохиһон байна. Апрелиин 13-да дайсад хадаа дахин үсэд шанга атака хэбэ. Энэ байлдаанда хоёр линкорнууд, авианосцууд, крейсернүүд ба олон эсминцүүдһээ бүридэһэн, дайсанай эскадра хабаадалсаба. Дайсадай хүсэнүүдэй хэды үлүү байбашье һаань, манай эсминцүүд байлдаанда оробо. Байлдаанай үедэ англиийска эсминец „Коссак" шатаһан ба газардаһан байгаа. Эсминец „Эскимо" ба бусадууд ехэ гэмтээ, бодоходо, шэнгэһэн байха ёһотой. Дайсанай ба манайшье бүхы гээгдэл хэды шэнээн бэ гэжэ олдоогүй. Германска военнэ томо корабльнууд болбол норвежскэ портнуудта германска сэрэгүүдэй бууха үедэ норвежскэ эрьенүүдые патрулироваһан байна. Тэдэнэр хадаа апрелиин 9-нэй үдэр, англиийска военнэ томо корабльнуудай атакые гэдэргэ сохиһон байна гэхэтэй хамта, англиийска линейнэ крейсер „Ринаун" гэмтээ, манай военнэ томо корабльнууд гэмтээгүй. Тронхеймдэ, Бергендэ, Ставангертэ ба Кристиансандда эзэлхэн үнгэрөө. Немцүүд болбол эндэ оборонительна бэхэжүүлгэнүүдээ үргэдхэһөөр ба бэхэжүүлһээр байна. Ослын районда, германска сэрэгүүд болбол хойто, зүүн ба баруун зүгүүд тээшээ дабшаһаар. Бусад пунктнуудай дунда С...борг ба Аскимые немцүүд э... Хейдстадтмендэ норвежскэ ар... 100 офицернүүд ба 1500 ... нууд зэбсэгээ хуряагаа. Д... эрьеын гол пунктнуудта ... батарейнүүд табигдаба. Гер...ка подводно лодка болбол ... най нэгэ крейсерые шотла... аралнуудһаа хойхи нуур торп...ровалаа. Скагеррак про... дайсадай гурбан подводно ... нууд угыхагдаһан байна. ... лиин 13-най үдэр, англ... авиаци болбол Нарвик, Став... ба Бергениие добтолһон ... бомбодоһон байна. Во... удхашанартай об'ектнүүд ... таагүй. Германска агаарай ... дивеннүүд англиийска уһан-с...гэй хүсэнүүдые хэдэн пункт... дээрэ атакалаа. Дайсанай ... подводно лодконууд угыхагд...

Баруун фронт дээрэ, М... ба пфальцска ойн хоорондо, ар...лери ба ударна отряд... ябуулга шангаар ябуулагд... Мерцигэй баруун-урдуурхи р...до, германска хоёр ударна ... дууд болбол дайсадай э...бэһэн территоридо ороо. ...цүүд болбол харуулай пост...дые угыхэһэн; 4 убежищену... зэбсэггүй болгоһон ба ...нигүүдые абаһан байна. Фран...ка территори дээрэ, Саарла...наһаа баруун урдахи рай... германска ударна отряд бо... хэдэн олон пленнигүүдые ... дайсанда горитой гэмтэл у... Дээдэ Рейндэ, германска р...дывательнэ отряд хадаа Ре... гаталһан ба Рейнын аралну... нэгэн дээрэ байгаа дай... постнуудай линиин саана гар... байна".

АНГЛИЙСКА АВИАЦИИН ЯБУУЛГА

Лондон, апрелиин 14. (ТАСС). Эндэ абтаһан мэдээсэлэй ёһоор, үсэгэлдэр Норвеги дээгүүр ниидэһэн, англиийска хоёр самолёдууд германска истребительнүү... байлдаба. Нэгэ германска са... унагаагдаа, нүгөөдэнь ехээр ... тээ.

ГЕРМАНСКА ТРАНСПОРТЫЕ НОРВЕЖСКЭ ЭСМИНЕЦ ШЭНГЭЭГЭЭ

Нью-Йорк, апрелиин 14. (ТАСС). Стокгольмһоо абтаһан мэдээсэлэй ёһоор, нэгэ норвежскэ эсминец хадаа Хаугавулдын райондо германска транспортые шэнгээгээд, англи... уһан-сэрэгэй хүсэнүүдтэ ни...һэн байна гэжэ норвежскэ ... сиин түлөөлэгшэ мэдүүлбэ.

Ассошиэйтед прессын мэдээсэл

Нью-Йорк, апрелиин 15. (ТАСС). Ассошиэйтед пресс агентство дамжуулна: норвежскэ армиин командованиин коммюникиин ёһоор, норвежскэ сэрэгүүд болбол байлдаанай һүүлээр Мавефоссһоо гаража ошобо. Германска сэрэгүүд болбол Конгсберг, Нарвик ба Сетесдалые эзэлбэ. Минтезундада, норвежскэ сэрэгүүд болбол позициёо алдаагүй ба...

Сканерскэ губаануудай рай... Конвингерһээ урдуур, ... шанга байлдаанууд бо... байна. Германска сэр... болбол Эндсволл городые ... Тэдэнэр хадаа шведскэ ... хүреэд, тэндэһээ хойшо Ср...дам тээшэ шэглэн ябаха ... Фалден ба Фредрикстадые ...

Норвежскэ сэрэгүүд Швецидэ оробо

Лондон, апрелиин 15. (ТАСС) Рейтер, агентство мэдээсэнэ: үсэгэлдэр гурба мянган норвежскэ сэрэгүүд шведскэ хилые дабаба. Тэдэнэр буугаа хуряагдаһан ба интернировалагдаһан байна. Олонтоогой норвежскэ гражданска хүнзоя мүн Швецидэ ерэбэ.

ГЕРМАНСКА СЭРЭГҮҮД ХАЛДЕНЫЕ ЭЗЭЛЭЭ

Берлин, апрелиин 15. (ТАСС) Германска сэрэгүүд Халденые эзэлбэ гэжэ германска информационно бюро мэдээсэнэ.

Норвегидэ германска сэрэгүүдэй операцинууд

Нью-Йорк, апрелиин 14. Юнайтед пресс агентствын мэдээсэнэй ёһоор, Стокгольмдо байгаа Норвежскэ миссиин түлөөлэгшэ болбол, Тронхеймһээ урагшаа ошожо ябаһан немецкэ сэрэгүүд Сорены эзэлбэ, Тронхейм-фиорд ошодог замые өөһэдынгөө контроль доро барина гэжэ мэдүүлбэ.

(ТАСС).

Тронхеймын райондо

Берлин, апрелиин 14. (ТАСС). Информационно бюрогой мэдээсэһэнэй ёһоор, Тронхеймын районд германска сэрэгүүд болбол ямаршье эсэргүүсэлые угтангүйгөөр урагшаа дабшана. Эрьеын бэхижүүлгэнүүдэй оборонодо бэлэдхэлээ дүүргэбэ.

Германска суднонуу... эзэлэлгэ

Лондон, апрелиин 14. (Т... Рейтер агентствын мэдээс... ёһоор, германска 3 тральщ... Англида асарагдаба, тэдэ...даа Норвегиин эрье шадар... эгдэһэн байгаа.

Германска авиаци... ябуулга

Берлин, апрелиин 14. (Т... информационно бюрогой м...лэй ёһоор, Хойто далай д...ниидэлгэнүүдые хэхэ үедэ ...манска бомбардировщигуу...бол англиийска 2 подводно ...нуудые шэнгээһэн байна.

Апрелиин 12-то, Нор... эрьеын шадар болоһон ... байлдаанда, англичанууд ... 10 самолёдуудаа гээбэ, гер... авиаци 5 самолёдуудаа ... байна.

Норвежскэ военнэ су...нуудые интерниро...

Берлин, апрелиин 14. (... Германска информационно... гой мэдээсэһэнэй ёһоор, ...ниин уһан-сэрэгэй флот ... Норвегиин портнуудта ерэ... ...жскэ военнэ суд... интернироваһан байна. Су... хадаа германска сэрэгүү...эгдэһэн байгаа. Эдэ суд... командантнууд немцүүдээр ...бэ.

Харюусалгата редак...
Р. БИМБАЕВ.

Адрес редакции г. Улан-Удэ, Каландаришвили 19. Телефоны: отв. редактора — 3-44; отв. секретаря — 3-22; отдел партийной жизни — 7-56 — 2 зв.; Сельхоз отд. — 7-55; отдел писем — 5-07.

Типография НКМП. Уполномоченный Бурглавлита № 388